

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 40

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Ιανουάριος 2020-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε 108 δημόσια κτίρια στη Βόρεια Μακεδονία	4
-Περισσότερα από €300 εκ. σχεδιάζει να διαθέσει η Βόρεια Μακεδονία στις εισαγωγές φυσικού αερίου	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	4
-Δάνειο 70 εκ. ευρώ από Παγκόσμια Τράπεζα για αναβάθμιση τοπικών οδών της Βορείου Μακεδονίας	4
-Εναλλακτική πρόταση UNESCO για τη σιδηροδρομική γραμμή Βόρειας Μακεδονίας-Αλβανίας	4
-Γερμανικό δάνειο για κατασκευή αρδευτικών συστημάτων & ενεργειακά αποδοτικών κτηρίων	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Δημοπρασία κρατικών τίτλων ύψους 1,3 δισ δηνάρια (21,0 εκατ. ευρώ)	5
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	5
- Κρατικές ενισχύσεις για γυναίκες γεωργούς στη Βόρεια Μακεδονία	5
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	5
-Τρεις νέες επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία	5
-Νέες επενδύσεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας στη Βόρεια Μακεδονία	5
-Νέο εργοστάσιο παραγωγής κάνναβης στη Βόρεια Μακεδονία	5
-Δείκτες του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία, Νοέμβριος 2019	6
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Νοέμβριος 2019	6
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Νοέμβριος 2019	6
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	6
-Επιδίωξη βελτίωσης υποδομών που συνδέουν τη Βόρεια Μακεδονία με τη Βουλγαρία	6
-Απ' ευθείας αεροπορική σύνδεση Αχρίδα-Βρυξέλλες από τον Ιούνιο 2020	7
-Περαιτέρω μείωση των τελών περιαγωγής από 1 ^{ης} Ιανουαρίου 2020	7
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	7
-Περιορισμός πλαστικών και πλαστικών συσκευασιών μίας χρήσης	7
-Αιχμές προς την τσιμεντοβιομηχανία 'Usje' για επιβάρυνση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα Σκόπια	7
-Νέα φορολόγηση για τα παλιά οχήματα από το νέο έτος	7
-Πιέσεις για δημοψήφισμα που αφορά στο χώρο υγειονομικής ταφής στο Negotino	8
-Μητρώο παράνομων κτιρίων στην προστατευόμενη περιοχή της λίμνης Αχρίδας και δηλώσεις του ΠΘ για την εφαρμογή των απαιτήσεων της UNESCO	8
-Τέλος πρόσθετων μέτρων ελέγχου επιδημιών σύμφωνα με ειδική επιτροπή της Βόρειας Μακεδονίας	8
1.8 Τομέας Τουρισμού	8
-Στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Νοέμβριος 2019	8
1.9 Τομέας Εμπορίου	8
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Νοέμβριος 2019	8
-Δείκτης τιμών καταναλωτή, Νοέμβριος 2019	9
-Οι τιμές λιανικής το 2019 στη Βόρεια Μακεδονία	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
-Δείκτες κινδύνου φτώχειας του Laeken το 2018 (τελικά στοιχεία)	9
-2 ^η Συνεδρίαση της Διεθνούς Ομάδας Ειδικών (ΔΟΕ) για τις εμπορικές ονομασίες, τα σήματα και τις επωνυμίες (20.12.2019)	9
-Χωρίς εισαγωγικούς δασμούς η αποστολή εμπορευμάτων/πακέτων αξίας έως 90 ευρώ	10
-Fitsch: Αξιολόγηση BB+ με σταθερή προοπτική για τη Βόρεια Μακεδονία	10

-Η Βόρεια Μακεδονία αυξάνει το κατώφλι για την απόδοση ΦΠΑ από το 2020	10
-Συνταξιοδοτικό σύστημα σταθερό και πρόβλεψη αύξησης συντάξεων στη Βόρεια Μακεδονία	10
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Ποσοστό πληθωρισμού στη Βόρεια Μακεδονία, Νοέμβριος 2019	10
-Κόστος ζωής στην Βόρεια Μακεδονία Νοέμβριος 2019	11
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Προώθηση της Βόρειας Μακεδονίας ως επενδυτικό προορισμό σε Επιχειρηματικό Φόρουμ στην Κατάνια της Ιταλίας	11
-Οι ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων επαναλαμβάνουν τις συζητήσεις για το «MINI-SCHENGEN» στα Τίρανα 21 Δεκεμβρίου 2019	11
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	12
-Νομοσχέδιο για τις στρατηγικές επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία	12
-Προγράμματα τεχνολογικής ανάπτυξης, με fast track διαδικασίες, από το Ταμείο για την Καινοτομία και την Τεχνολογική Ανάπτυξη της Βορείου Μακεδονίας – Υποβολή 45 επενδυτικών προτάσεων συνολικής αξίας 8,8 εκατ. ευρώ	12
4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
-Κρατικές επιχορηγήσεις την αύξηση των μισθών στην Βόρεια Μακεδονία	13
-Πληροφορίες για βιοτικό επίπεδο και πιστοληπτική ικανότητα πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας	13
-Απονομή βραβείων “Jean Monnet” σε MME με θέμα «Ας οικοδομήσουμε μια χώρα που θέλουμε να ζήσουμε»	13
-Βελτίωση εισπράξεων ΦΠΑ και έκδοσης αποδείξεων εξ' αιτίας του τυχερού παιχνιδιού «MyVAT # MyPrize»	13
-Πρόσφατη έκθεση του UNDP «Human Development Index report»	13
-Πρόταση της ταινίας "Honeyland" για Όσκαρ	13
5. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	14
-Εκδηλώσεις ελληνικής γαστρονομίας για την προώθηση ελληνικών προϊόντων διατροφής στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας	14

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζική ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ- Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε 108 δημόσια κτίρια στη Βόρεια Μακεδονία

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας, στο πλαίσιο προγράμματος για την ενίσχυση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εγκατέστησε φωτοβολταϊκά συστήματα (PV) στις στέγες 108 δημόσιων κτιρίων. Η επένδυση ύψους 20,6 εκατ. ευρώ προβλέπεται να αποσβεστεί σε 7,5 χρόνια, εξασφαλίζοντας παράλληλα μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα CO₂ και του ενεργειακού κόστους. Τα φωτοβολταϊκά συστήματα τοποθετήθηκαν σε 36 Δήμους και συγκεκριμένα σε 68 σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 6 νηπιαγωγεία, 18 κτήρια της τοπικής αυτοδιοίκησης, 2 πολιτιστικά κέντρα, 3 αθλητικά κέντρα, 1 κλινική, 1 πυροσβεστικό σταθμό και 1 εκπαιδευτικό κέντρο. Επίσης, έχουν τοποθετηθεί πάνελ στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων στους Δήμους Berono, Kicevo και Makedonski Brod, στις εγκαταστάσεις πόσιμο νερού στους Δήμους Štip, Struga, Gostivar και Tetono και σε έναν σταθμό άντλησης νερού στον Δήμο Karbinci. Η συνολική ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας εκτιμάται στα 190.000 ευρώ. Σύμφωνα με τη σχετική μελέτη τεκμηρίωσης, τα κτίρια, σε 24ωρη λειτουργία, μπορούν να εξοικονομήσουν από 28% έως 82%, ή 45% κατά μέσο όρο ανά μήνα, ή 1.000 ευρώ ανά κτίριο. Το έργο υλοποιήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών της Βορείου Μακεδονίας, σε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα και την χρηματοδοτική υποστήριξη της Ε.Ε., ύψους 15,5 εκατ. ευρώ. Το Υπουργείο Οικονομικών της χώρας προετοιμάζει άλλο ένα έργο ενεργειακής απόδοσης για τον δημόσιο τομέα, συνολικής επένδυσης 25 εκατ. ευρώ. Η χρηματοδότηση θα παρασχεθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα, και οι Δήμοι θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση για ανακαίνιση κτιρίων και εκσυγχρονισμό του δημόσιου φωτισμού (επένδυση ύψους 10,5 εκατ. ευρώ) κατά το πρώτο εξάμηνο του επόμενου έτους.

-Περισσότερα από €300 εκ. σχεδιάζει να διαθέσει η Βόρεια Μακεδονία στις εισαγωγές φυσικού αερίου

Η Κυβέρνηση αποφάσισε να μεταβιβάσει 1,9 δισ. δηνάρια (309 εκατ. ευρώ) σε λογαριασμό των Εθνικών Ενεργειακών Πόρων προκειμένου το ποσό να χρησιμοποιηθεί για την επέκταση του κυβερνητικού μεριδίου της GA-MA, της εταιρείας που σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ θα είναι εισαγωγέας φυσικού αερίου στην Βόρεια Μακεδονία. (βλ. <http://www.gama.com.mk/Default.aspx>).

1.2 **Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate**

-Δάνειο 70 εκ. ευρώ από Παγκόσμια Τράπεζα για αναβάθμιση τοπικών οδών της Βορείου Μακεδονίας

Στις 27 Δεκεμβρίου 2019, η Υπουργός Οικονομικών της Βορείου Μακεδονίας και ο Διευθυντής της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη χώρα υπέγραψαν συμφωνία για δάνειο ύψους 70 εκατ. ευρώ από την Τράπεζα για την αναβάθμιση 450 χιλιομέτρων τοπικών οδών σε 80 Δήμους σε όλη τη χώρα. Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού, το έργο είναι μέρος του προγράμματος τετραετούς συνεργασίας με την Παγκόσμια Τράπεζα, για επενδύσεις ύψους 420 εκατ. ευρώ σε υποδομές, ανθρώπινο κεφάλαιο, φορολογική μεταρρύθμιση και περιβάλλον. Στο ίδιο πλαίσιο, το Υπουργείο Γεωργίας της Βορείου Μακεδονίας έχει ήδη υπογράψει με την Παγκόσμια Τράπεζα σύμβαση δανείου ύψους 30 εκατ. ευρώ για την κατασκευή κέντρων διανομής γεωργικών προϊόντων στις πόλεις Σκόπια, Resen και Strumica.

-Εναλλακτική πρόταση UNESCO για τη σιδηροδρομική γραμμή Βόρειας Μακεδονίας-Αλβανίας

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου που εξέδωσε το Δεκέμβριο 2019 η Κυβέρνηση, πρόκειται σύντομα να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για την προετοιμασία μελέτης με σκοπό την εύρεση εναλλακτικής διαδρομής για τη σιδηροδρομική γραμμή, κατά μήκος του Διαδρόμου 8, που είχε ήδη προταθεί από την UNESCO το 2017. Συγκεκριμένα, η UNESCO έχει επικρίνει την τρέχουσα όδευση της σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας, η οποία ξεκινάει από την περιοχή της Στρούγκας, μέσω της πόλης Radozda και φτάνει στην αλβανική συνοριακή πόλη Λιν. Η UNESCO ισχυρίζεται ότι η σιδηροδρομική γραμμή κατά μήκος της παράκτιας γραμμής της λίμνης της Αχρίδας θα επηρεάσει αρνητικά την προστατευόμενη λίμνη. Αντί της σημερινής όδευσης, η UNESCO πρότεινε ρητή εναλλακτική όδευση με την κατασκευή σήραγγας από τη Στρούγκα έως το Prenjas. Η Κυβέρνηση δήλωσε ότι οποιοσδήποτε αλλαγές στη σιδηροδρομική γραμμή θα αυξήσουν το κόστος κατασκευής της, το οποίο εκτιμάται πάνω από 100 εκατ. ευρώ.

-Γερμανικό δάνειο για κατασκευή αρδευτικών συστημάτων & ενεργειακά αποδοτικών κτηρίων

Με νέο δάνειο από γερμανική τράπεζα, η Κυβέρνηση σχεδιάζει την κατασκευή αρδευτικών συστημάτων ύψους 110 εκατ. ευρώ και την ανακατασκευή επτά φοιτητικών εστιών, ώστε να καταστούν ενεργειακά αποδοτικές, με κόστος 25 εκατ. ευρώ. Οι εργασίες ανακατασκευής των επτά φοιτητικών κοιτώνων σε ολόκληρη τη χώρα αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί το 2024.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Δημοπρασία κρατικών τίτλων ύψους 1,3 δισ δηνάρια (21,0 εκατ. ευρώ)

Το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας προσέφερε σε δημοπρασία που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2019 δύο εκδόσεις κρατικών τίτλων, ύψους 1,3 δισ δηναρίων (23,3 εκατ. δολάρια / 21,0 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της χώρας. Η προσφορά περιλαμβάνει μονοετή χρεόγραφα αξίας 1 δισ δηναρίων και 15ετή ομόλογα του Δημοσίου, αξίας 300 εκατ. δηναρίων. Η Κεντρική Τράπεζα εκποιεί τα κρατικά αξιόγραφα για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών σε τοκομερίδια με προκαθορισμένη αξία και οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν προσφορές μόνο σε ποσά.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

- Κρατικές ενισχύσεις για γυναίκες γεωργούς στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με μέτρο που προώθησε το εδώ Υπουργείο Γεωργίας, μέχρι τις 26 Δεκεμβρίου 2019, οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές μπορούν να υποβάλλουν αίτηση επιχορήγησης για να ξεκινήσουν τις δικές τους γεωργικές επιχειρήσεις, χωρίς περιορισμούς, όπως αυτούς που προϋπήρχαν, με την ρύθμιση που ίσχυε από το 2014. Προηγουμένως, οι γυναίκες προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση, έπρεπε να είναι παντρεμένες, να έχουν τουλάχιστον ένα παιδί, να είναι άνεργες και να ζουν σε ύψος 700 μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Η χρηματοδότηση σήμερα ανέρχεται μέχρι 3.000 ευρώ ανά άτομο. Στόχος αυτού του μέτρου είναι η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των γυναικών και η αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων γυναικών στα μητρώα των αγροτών, όπως δήλωσε ο Υπουργός Γεωργίας.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Τρεις νέες επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης αρμόδιου για τις οικονομικές υποθέσεις, θα ξεκινήσει σύντομα η υλοποίηση τριών νέων ξένων επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία. Η μια αφορά στην αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία «Dura», η οποία πρόκειται να επεκτείνει την παραγωγή της με δύο ακόμα εργοστάσια στη χώρα, αλλάζοντας τον αρχικό τους σχεδιασμό να μεταβούν στην Τσεχική Δημοκρατία. Η δεύτερη επένδυση είναι της «Locotrans», επίσης από τον χώρο της αυτοκινητοβιομηχανίας και η τρίτη αφορά μια εταιρεία πληροφορικής από τη Βουλγαρία.

-Νέες επενδύσεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με τον εδώ τύπο, η αμερικανική εταιρεία "Dura Automotive Systems", από τις πιο διάσημες εταιρείες στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, με εργοστάσια σε 13 χώρες σε όλο τον κόσμο, πρόκειται να ανοίξει δύο νέα εργοστάσια στην ελεύθερη οικονομική ζώνη "TIDZ Skorje 2", το πρώτο τρίμηνο του 2021. Η εν λόγω επένδυση εκτιμάται σε περίπου 80 εκατ. ευρώ και προβλέπεται να δημιουργήσει 980 θέσεις εργασίας. Το πρώτο εργοστάσιο θα παράγει μπαταρίες λιθίου υψηλής χωρητικότητας για ηλεκτρικά οχήματα, ενώ το δεύτερο εργοστάσιο θα παράγει συστήματα μπαταριών αυτοκινήτων ελαφρών οχημάτων. Ο πενταετής επενδυτικός κύκλος στην πρώτη μονάδα εκτιμάται στα 48 εκατ. ευρώ, ενώ στη δεύτερη μονάδα στα 20 εκατ. ευρώ.

-Νέο εργοστάσιο παραγωγής κάνναβης στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, η βρετανικών συμφερόντων εταιρεία "Chillam", με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, έχει ξεκινήσει την κατασκευή ενός νέου εργοστασίου παραγωγής κάνναβης και καλλυντικών προϊόντων στη βιομηχανική ζώνη "Neokazi" στο Probitip. Η επένδυση θα ανέλθει περίπου στα 25 εκατ. ευρώ

για τα επόμενα τέσσερα χρόνια, ενώ προβλέπονται περί τις 250-300 θέσεις εργασίας, με σχεδιασμό για πρόσληψη αρχικά 100 ατόμων.

-Δείκτες του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία, Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βορείου Μακεδονίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2018, ήταν 97,2. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2018, μειώθηκε κατά 2,9%, στον τομέα «Μεταποίησης» μειώθηκε κατά 2,9%, και στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 1,0%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στους κύριους βιομηχανικούς τομείς τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2018, ήταν υψηλότερος στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 2,8%, αλλά χαμηλότερος στην «Ενέργεια» κατά 2,6%, στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας» κατά 3,7%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 3,6% και στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,7%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία κατά την περίοδο Ιανουάριος-Νοέμβριος 2019, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Νοέμβριο 2018, ήταν 98,5.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Νοέμβριο 2019, οι τιμές Βιομηχανικής παραγωγής στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν κατά 0,1% σε μηνιαίο επίπεδο και αυξήθηκαν κατά 1,1% σε ετήσια βάση. Τον Νοέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2019, οι τιμές των Βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν στις ομάδες «Ενέργεια» κατά 0,8% και στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» και «Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας» κατά 0,4%. Τον Νοέμβριο 2019, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2018, οι τιμές των Βιομηχανικών Παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 2,0%, στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 1,3% και στην «Ενέργεια» κατά 1,3%.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Νοέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2018, ήταν 97,9. Η βιομηχανική παραγωγή στο τομέα «Ορυχεία και εξόρυξη» το Νοέμβριο 2019, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2018, μειώθηκε κατά 11,9%, στον τομέα «Μεταποίηση» αυξήθηκε κατά 0,7%, ενώ στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 9,6%. Η βιομηχανική παραγωγή των Κύριων Βιομηχανικών Ομάδων το Νοέμβριο 2019, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2018, ήταν υψηλότερη στα «Κεφαλαιακά αγαθά» κατά 6,6%, αλλά χαμηλότερη στην «Ενέργεια» κατά 10,7%, στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας» κατά 1,8%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 3,4% και στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,2%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2019, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Νοέμβριο του 2018, ήταν 104,7.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Επιδίωξη βελτίωσης υποδομών που συνδέουν τη Βόρεια Μακεδονία με τη Βουλγαρία

Σε φόρουμ ενεργειακής διασύνδεσης μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Βουλγαρίας που πραγματοποιήθηκε στη Στρούμιτσα, ο πρώην Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας κ. Zoran Zaev δήλωσε ότι οι οδικές συνδέσεις μεταξύ Σκοπίων και Σόφιας ήταν «απογοητευτικές» και πως έπρεπε να αλλάξουν. Για τη βελτίωση των σιδηροδρομικών συνδέσεων μεταξύ των δύο πρωτευουσών, κατά μήκος του διαδρόμου VIII, έχουν ήδη παρασχεθεί συνολικά 607 εκατ. ευρώ και έχουν διατεθεί άλλα 60 εκατ. ευρώ για τον αυτοκινητόδρομο από το Κουμάνοβο έως τα βουλγαρικά σύνορα. Επίσης, γίνονται προσπάθειες για τη βελτίωση των σημείων ελέγχου των συνόρων μεταξύ των δύο χωρών. Στο νοτιοανατολικό τμήμα της Βόρειας Μακεδονίας, θα δημιουργηθεί σύνδεση με το δίκτυο αγωγών φυσικού αερίου που διέρχεται από τη Σόφια στην Ελλάδα, μέσω του, Μπλαγκόεβγκραντ (Blagoevgrad), του Σαντάνσκι (Sandanski) και του Πετρίχτ (Petrich), σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Zaev.

-Απ' ευθείας αεροπορική σύνδεση Αχρίδα-Βρυξέλλες από τον Ιούνιο 2020

Σύμφωνα με ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στη διαδικτυακή πύλη simpleflying.com, από 6 Ιουνίου 2020, η βελγική αεροπορική εταιρεία "TUI Fly Belgium", του ομίλου TUI Group με έδρα στη Γερμανία, θα εγκαινιάσει απ' ευθείας πτήση από τις Βρυξέλλες στην Αχρίδα, μία φορά την εβδομάδα, με τιμή εισιτηρίου 89,99 ευρώ.

-Περαιτέρω μείωση των τελών περιαγωγής από 1^{ης} Ιανουαρίου 2020

Την 1^η Ιανουαρίου 2020, τα τέλη περιαγωγής στα δυτικά Βαλκάνια μειώθηκαν κατά 9%, σε 35% στο πλαίσιο του δεύτερου σταδίου της εφαρμογής της συμφωνίας περιφερειακής περιαγωγής που υπεγράφη τον Απρίλιο του περασμένου έτους και άρχισε να ισχύει από 1^{ης} Ιουλίου 2019.

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Περιορισμός πλαστικών και πλαστικών συσκευασιών μίας χρήσης

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε την πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Φυσικού Σχεδιασμού για τον περιορισμό των πλαστικών συσκευασιών μίας χρήσης. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Φυσικού Σχεδιασμού της Βόρειας Μακεδονίας δήλωσε ότι το μέτρο ισχύει από 1^{ης} Ιανουαρίου 2020. Αυτό σημαίνει ότι στις επόμενες συμβάσεις για δημόσιες προμήθειες της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, τα πλαστικά μπουκάλια θα αντικατασταθούν από γυάλινες φιάλες, ενώ δεν θα αγοράζονται πλαστικά κύπελλα, καλαμάκια, κουτάλια και άλλα πλαστικά πιάτα μιας χρήσης. Επίσης, θα απαγορευθούν οι πλαστικές συσκευασίες αγαθών, όπως η ζάχαρη. Το εν λόγω μέτρο αποτελεί μέρος του σχεδίου πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων της Βόρειας Μακεδονίας και ευθυγραμμίζεται με την απόφαση, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στις αρχές του 2019, για την απαγόρευση πλαστικών αντικείμενων μίας χρήσης. Στα καταστήματα της Βόρειας Μακεδονίας οι πλαστικές σακούλες δεν θα είναι πλέον δωρεάν, θα πωλούνται σε τιμή 10 δηναρίων ανά τεμάχιο (0,015 ευρώ). Οι Αρχές ελπίζουν ότι αυτός είναι ένας τρόπος να ενθαρρυνθούν οι αγοραστές να χρησιμοποιούν χάρτινες τσάντες ή τσάντες αγορών. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος δήλωσε ότι η αντίδραση των εταιρειών στην πρωτοβουλία αυτή ήταν θετική.

-Αιχμές προς την τσιμεντοβιομηχανία 'Usje' για επιβάρυνση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα Σκόπια

Σύμφωνα με το εδώ αντιπολιτευόμενο ειδησεογραφικό portal "Kurir", η εξαιρετικά υψηλή ατμοσφαιρική ρύπανση των Σκοπίων επιβαρύνεται έτι περαιτέρω από πρόσθετες πηγές μόλυνσης, όπως το εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου "Usje", μέλος του ελληνικού ομίλου Τιτάν. Η πύλη ισχυρίζεται ότι μεγάλες ποσότητες χρωματισμένου κλωστικού υλικού και οπτάνθρακα πετρελαίου με θείο 18% καταλήγουν στα φουγάρα του εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου, κυρίως τις νυχτερινές ώρες και αυτό γίνεται αισθητό στους πολίτες της γύρω περιοχής, λόγω και της δυσάρεστης μυρωδιάς που προκαλεί.

Στις κατηγορίες αυτές η επιχείρηση ανταπαντά με δελτίο τύπου, το οποίο αναφέρει ότι οι εκπομπές του εργοστασίου δεν είναι ρυπογόνες και ότι το εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου "Usje" λειτουργεί σύμφωνα με τα υψηλότερα εγχώρια και ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και τα πλέον πρόσφατα πρότυπα περιβαλλοντικής προστασίας. Η τσιμεντοβιομηχανία USJE, προσκάλεσε τον Τύπο και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις να επισκεφθούν το εργοστάσιο στα Σκόπια για να διαπιστώσουν από κοντά τους ισχυρισμούς της και το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται ασφαλή εναλλακτικά καύσιμα τα οποία δεν μολύνουν το περιβάλλον.

-Νέα φορολόγηση για τα παλιά οχήματα από το νέο έτος

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Υπουργού Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας από το 2020 θα ισχύσει νέος φόρος για τα παλαιά οχήματα, στο πλαίσιο του νέου νόμου για τη φορολογία των μηχανοκίνητων οχημάτων. Στόχος αυτού του μέτρου είναι η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από την κυκλοφορία των οχημάτων. Το ποσό της φορολογίας θα εξαρτηθεί από τη ρύπανση που προκαλεί το εισαγόμενο όχημα. Τα ηλεκτρικά οχήματα απαλλάσσονται από τον εν λόγω φόρο και για τα υβριδικά οχήματα θα καταβληθεί μόνο το ήμισυ του ποσού. Για ορισμένες επιχειρήσεις υπάρχουν φορολογικές ελαφρύνσεις και επιστροφή κονδυλίων. Το ποσό του φόρου που θα πρέπει να καταβληθεί για την εισαγωγή οχημάτων αξίας έως 10,000 ευρώ θα υπολογίζεται σύμφωνα με το επίπεδο των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ένας χαμηλότερος φορολογικός συντελεστής θα καταβληθεί για οχήματα με κινητήρες βενζίνης σε σύγκριση με εκείνα με κινητήρες ντίζελ.

-Πιέσεις για δημοψήφισμα που αφορά στο χώρο υγειονομικής ταφής στο Negotino

Η συλλογή 3.200 υπογραφών για δημοψήφισμα εναντίον ενός χώρου υγειονομικής ταφής στο Negotino έχει αρχίσει. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές το δημοψήφισμα είναι δυνατόν να ζητηθεί υπό τον όρο ότι αυτός ο αριθμός υπογραφών θα συλλεχθεί εντός 30 ημερών.

-Μητρώο παράνομων κτιρίων στην προστατευόμενη περιοχή της λίμνης Αχρίδας και δηλώσεις του ΠΘ για την εφαρμογή των απαιτήσεων της UNESCO

Σε δηλώσεις του στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο πρώην ΠΘ κ. Zaen ανέφερε πως πιστεύει ότι όλα τα θεσμικά όργανα θα ακολουθήσουν τις απαιτήσεις της UNESCO για την προστασία της Αχρίδας και προέτρεψε όλους τους πολιτικούς να ενεργήσουν με επιμέλεια στο θέμα αυτό. Απαντώντας σε δημοσιογραφικό ερώτημα - εάν ο Δήμαρχος της Στρούγκας κ. Ramiz Merko θα έχει ποινική ευθύνη και θα στερηθεί των αρμοδιοτήτων του επειδή δεν έχει ακόμη καταγράψει τα παράνομα κτίρια, όπως απαιτείται βάσει του σχεδίου της UNESCO, ο κ. Zaen δήλωσε ότι δεν γνωρίζει λεπτομέρειες και ότι έχει ακούσει από δημοσιογράφους ότι ο κ. Merko δεν ενεργεί σύμφωνα με το σχέδιο της UNESCO για την προστασία της Αχρίδας. Ωστόσο ανέφερε ότι, όλοι θα ενεργήσουν σύμφωνα με τους νόμους, δεδομένου ότι υπάρχει τρόπος επιβολής τους, καθώς και ποινές για τη μη συμμόρφωση. Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του κ. Merko ότι δεν υπάρχουν παράνομα κτίρια στην προστατευόμενη περιοχή της λίμνης Αχρίδας στη Στρούγκα, το μητρώο παράνομων κτιρίων εμφανίζει την ύπαρξη τέτοιων δομών, ήτοι συνολικά 409 παράνομων κτιρίων στην προστατευόμενη περιοχή της λίμνης Αχρίδας, εκ των οποίων περίπου 20 κτίρια και περίπου 70 κατοικίες και εξοχικές κατοικίες, σύμφωνα με την τηλεόραση "Telma".

-Τέλος πρόσθετων μέτρων ελέγχου επιδημιών σύμφωνα με ειδική επιτροπή της Βόρειας Μακεδονίας

Η Επιτροπή για τις Μολυσματικές Νόσους στο Υπουργείο Υγείας δήλωσε ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για να τεθεί τέλος στην επιδημία ιλαράς στη χώρα. Αυτό σημαίνει ότι όλα τα πρόσθετα μέτρα για τον έλεγχο των επιδημιών παύουν, όπως ενημέρωσε το Υπουργείο Υγείας. Η απόφαση αυτή λήφθηκε όταν είχαν παρέλθει 45 ημέρες από την τελευταία αναφερθείσα εργαστηριακή περίπτωση ιλαράς ή δύο μέγιστες περίοδοι επώασης από την τελευταία επιβεβαιωμένη περίπτωση. Σύμφωνα με στοιχεία για την κατάσταση εμβολιασμού στη χώρα, συνολικά 1.520 ή 80,5% των άρρωστων παιδιών δεν εμβολιάστηκαν, δεν είχαν εμβολιαστεί πλήρως ή είχαν άγνωστο καθεστώς εμβολιασμού.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των τουριστών τον Νοέμβριο του 2019 ήταν 64.458 και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από τους τουρίστες ήταν 135.866. Ο αριθμός των τουριστών τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2018, αυξήθηκε κατά 13,2%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 7,5%. Σε ετήσια βάση, ο αριθμός των εγχώριων τουριστών, τον Νοέμβριο του 2019, αυξήθηκε κατά 2,6%, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2018, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 19,3%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών, τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2018, μειώθηκε κατά 3,0%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 15,5%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2019, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 5,0% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο: ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 1,9%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 6,8%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2019, ο συνολικός αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 2,6% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο: ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 5,7%.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2018, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες

ομάδες/κατηγορίες: λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 7,8% σε ονομαστικούς όρους και 6,2% σε πραγματικούς όρους), λιανική πώληση μη εδωδιμων προϊόντων, εκτός από καύσιμα (κατά 22,9% σε ονομαστικούς όρους και 23,0% σε πραγματικούς όρους), και λιανικό εμπόριο, εκτός από τα καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 15,9% σε ονομαστικούς όρους και 15,0% σε πραγματικούς όρους). Ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στην ομάδα/κατηγορία του λιανικού εμπορίου καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 14,8% σε ονομαστικούς όρους και 9,9% σε πραγματικούς όρους).

-Δείκτης τιμών καταναλωτή, Νοέμβριος 2019

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Νοέμβριο 2019 μειώθηκε κατά 0,1% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα και σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2018. Μείωση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 9,6% και μη αλκοολούχα ποτά κατά 0,3%. Τον Νοέμβριο 2019 σημειώθηκε επίσης μείωση των δεικτών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών κατά 23,0%, των υγρών καυσίμων για τα νοικοκυριά κατά 2,3%, του εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών κατά 1,8%, του καθαρισμού και συντήρησης της κατοικίας κατά 1,6%, των ηλεκτρικών συσκευών για προσωπική φροντίδα κατά 1,4%, του εξοπλισμού λήψης, εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κατά 0,9%, της ηχογράφησης μέσω κατά 0,8%, των υαλικών, επιτραπέζιων και οικιακών σκευών κατά 0,7%, των μεγάλων οικιακών συσκευών, του εξοπλισμού για αθλήματα, κατασκήνωση και υπαίθρια αναψυχή 0,6%, των βιβλίων κατά 0,5%, των υγρών καυσίμων και λιπαντικών για εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς κατά 0,3%. Η αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά εκτός από πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 5,6%, σε ξηρά φρούτα και ξηρούς καρπούς κατά 1,6%, σε νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ψάρια κατά 0,8%, σε άλλα προϊόντα αρτοποιίας, ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα και είδη ζαχαροπλαστικής κατά 0,7%, σε βρώσιμα υποπροϊόντα κατά 0,6%, σε οιοπνευματώδη κατά 0,5%, σε ψωμί και δημητριακά, κρέας, τυρί και τυρόπηγμα κατά 0,4%. Τον Νοέμβριο του 2019 σημειώθηκε επίσης αύξηση των δεικτών του φυσικού αερίου για τα νοικοκυριά κατά 4,5%, των υποδημάτων κατά 2,3%, της συλλογής λυμάτων κατά 1,1%, των αυτοκινήτων κατά 1,0%, των λοιπών προσωπικών αντικειμένων κατά 0,8%, των άλλων ιατρικών προϊόντων, 0,5%, παροχής νερού, επίπλων και επίπλωσης κατά 0,3% και ενδυμάτων κατά 0,2%.

-Οι τιμές λιανικής το 2019 στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2019 οι τιμές λιανικής στη Βόρεια Μακεδονία παρέμειναν αμετάβλητες σε ετήσιους όρους, μετά την άνοδο 2,7% το 2018. Τον Δεκέμβριο οι τιμές λιανικής της Βόρειας Μακεδονίας μειώθηκαν 0,2% σε ετήσια βάση, μετά από πτώση 1,7% τον προηγούμενο μήνα. Σε μηνιαία βάση σύγκρισης, οι τιμές λιανικής της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν 1,0% τον Δεκέμβριο μετά την πτώση 0,6% τον Νοέμβριο του 2019.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δείκτες κινδύνου φτώχειας του Laeken το 2018 (τελικά στοιχεία)

Η Στατιστική Υπηρεσία της χώρας, με βάση έρευνα για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπολόγισε τους δείκτες Laeken για τη φτώχεια για το 2018. Σύμφωνα με τα τελικά δεδομένα της έρευνας, το όριο της φτώχειας ορίζεται στο 60% του μέσου ισοδύναμου εισοδήματος (με βάση την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ). Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας ήταν 21,9% το 2018. Με βάση τον τύπο νοικοκυριών, το ποσοστό του κινδύνου φτώχειας σε νοικοκυριά που αποτελούνται από δύο ενήλικες με δύο εξαρτώμενα παιδιά, το 2018, ήταν 22,0%. Με βάση το πιο συχνό καθεστώς δραστηριότητας, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας για τους απασχολούμενους ήταν 8,8%, ενώ για τους συνταξιούχους ήταν 7,9%. Ο συντελεστής Gini (μέτρο ανισότητας διανομής εισοδήματος) ήταν 31,9%.

-2^η Συνεδρίαση της Διεθνούς Ομάδας Ειδικών (ΔΟΕ) για τις εμπορικές ονομασίες, τα σήματα και τις επωνυμίες (20.12.2019)

Όπως μετέδωσαν τα ΜΜΕ της χώρας, επικαλούμενα ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών της Βόρειας Μακεδονίας, την Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου 2019 στην Αθήνα, έλαβε χώρα η 2^η συνεδρίαση της Διεθνούς Ομάδας Ειδικών (ΔΟΕ) για τις εμπορικές ονομασίες, τα σήματα και τις επωνυμίες, που δημιουργήθηκε βάσει

της Συμφωνίας των Πρεσπών. Η 1η συνεδρίαση είχε πραγματοποιηθεί στα Σκόπια στις 22 Ιουνίου 2019. Οι δύο αντιπροσωπείες, οι οποίες αποτελούνται από εμπειρογνώμονες της Ελλάδας υπό την καθηγήτρια κα Φωτεινή Παζαρτζή και της Βόρειας Μακεδονίας υπό τον πρώην διπλωμάτη κ. Gjorgji Filipon, αντάλλαξαν απόψεις και ενθάρρυναν τις επιχειρηματικές κοινότητες των δύο χωρών να εντατικοποιήσουν τον διάλογο εντός του πνεύματος της Συμφωνίας των Πρεσπών. Η επόμενη συνάντηση της Διεθνούς Ομάδας Ειδικών (ΔΟΕ) θα πραγματοποιηθεί στα Σκόπια, κάποια στιγμή μέσα στην Άνοιξη τ.έ.

-Χωρίς εισαγωγικούς δασμούς η αποστολή εμπορευμάτων/πακέτων αξίας έως 90 ευρώ

Σύμφωνα με εδώ Τύπο, από 2 Ιανουαρίου 2020, οι εισαγωγικοί δασμοί δεν θα καταβάλλονται σε μικρές αποστολές ύψους έως 90 ευρώ. Το κατώτατο όριο επεκτάθηκε από 45 ευρώ σε 90 ευρώ, βάσει των σχετικών συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ως απάντηση στο διευρυνόμενο ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce) της Βορείου Μακεδονίας.

-Fitsch: Αξιολόγηση BB+ με σταθερή προοπτική για τη Βόρεια Μακεδονία

Ο οίκος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας "Fitsch" επιβεβαίωσε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Βόρειας Μακεδονίας σε BB+ με σταθερή προοπτική. Ο οργανισμός δήλωσε ότι αυτό ήταν αποτέλεσμα των συνεκτικών μακροοικονομικών και χρηματοοικονομικών πολιτικών και των καλύτερων δεικτών διαχείρισης και ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σε σχέση με το μέσο όρο BB.

-Η Βόρεια Μακεδονία αυξάνει το κατώφλι για την απόδοση ΦΠΑ από το 2020

Το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε αύξηση του κατώτατου ορίου κύκλου εργασιών του ΦΠΑ από 1 εκατ. δηνάρια σε 2 εκατ. δηνάρια ετησίως. Οι μεταβολές του ποσού κατωφλίου ποικίλουν καθ' όλη τη διάρκεια των τελευταίων 20 ετών, με έναν από τους λόγους να είναι η επιθυμία ενσωμάτωσης μεγάλου αριθμού μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που δεν εμπίπτουν στο καθεστώς ΦΠΑ λόγω των χαμηλότερων εσόδων και ετήσιων κύκλων εργασιών. Σύμφωνα με ανάλυση του Υπουργείου Οικονομικών, οι φορολογούμενοι με κύκλο εργασιών μέχρι 2 εκατ. δηνάρια συνεισφέρουν μόνο το 2% της συνολικής εισπράξεως του ΦΠΑ, παρά το γεγονός ότι η επεξεργασία των φορολογικών τους δηλώσεων είναι χρονοβόρα. Η φορολογική διοίκηση αναζητά τρόπους βελτιστοποίησης του διοικητικού φόρτου και αξιολογεί προσεκτικά τον χρόνο που αφιερώνει σε σχέση με τα αποτελέσματα της συλλογής. Το υποχρεωτικό όριο καταχώρισης για ΦΠΑ ύψους 2 εκατ. δηναρίων θα ισχύει για όλους τους φορολογούμενους οι οποίοι - κατά τη διάρκεια του 2020 - θα έχουν κύκλο εργασιών άνω του ποσού αυτού, αρχής γενομένης από τον Ιανουάριο τ.ε..

-Συνταξιοδοτικό σύστημα σταθερό και πρόβλεψη αύξησης συντάξεων στη Βόρεια Μακεδονία

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής δήλωσε ότι το συνταξιοδοτικό σύστημα είναι σταθερό και οι συντάξεις θα συνεχίσουν να αυξάνονται. Ενημέρωσε συνταξιούχους σε συνάντηση στο Kichevo ότι, η αύξηση της σύνταξης τον Ιανουάριο 2020 θα είναι 700 δηνάρια και μέχρι το τέλος του έτους θα φτάσει περίπου 900 δηνάρια. «Η αύξηση των συντάξεων γίνεται υπό συνθήκες σταθεροποίησης του συνταξιοδοτικού συστήματος και ανάπτυξης της οικονομίας. Υπάρχει μια συστημική λύση που προβλέπει αυξήσεις των συντάξεων με βάση την αύξηση του ΑΕΠ αλλά οι συντάξεις μπορούν επίσης να αυξηθούν με την αύξηση των μισθών. Με αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 15% και αύξηση του μέσου μισθού κατά 5%, θα υπάρξει δυνατότητα αύξησης των συντάξεων κατά 5%», δήλωσε η Υπουργός.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Ποσοστό πληθωρισμού στη Βόρεια Μακεδονία, Νοέμβριος 2019

Οι τιμές καταναλωτή στη Βόρεια Μακεδονία υποχώρησαν 0,1% σε ετήσια βάση τον Νοέμβριο του 2019, μετά από πτώση 0,2% τον προηγούμενο μήνα. Οι τιμές μειώθηκαν λιγότερο για τις μεταφορές (-6,8% από -7,1% τον Οκτώβριο) και τα είδη ένδυσης και υπόδησης (-2,5% από -3,1%). Επιπλέον, οι τιμές συνέχισαν να μειώνονται για τη στέγαση και τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (-0,1%, το ίδιο όπως και τον Οκτώβριο), την επικοινωνία (-1,8%) και την εκπαίδευση (-0,3%). Επίσης, το κόστος των τροφίμων και των μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε περαιτέρω (1,1% από 0,9%). Από την άλλη πλευρά, οι τιμές μειώθηκαν για τα έπιπλα και τον οικιακό εξοπλισμό (1,1% έως 1,6%), την υγεία (1,5% από 2,6%), και τα αλκοολούχα ποτά και τον καπνό (5,1%).

Επιπλέον, οι τιμές των εστιατορίων και των ξενοδοχείων παρέμειναν αμετάβλητες, σημειώνοντας αύξηση 0,1% τον Οκτώβριο. Σε μηνιαία βάση, οι τιμές καταναλωτή μειώθηκαν κατά 0,1%, όπως και τον προηγούμενο μήνα. Ο πληθωρισμός στη Βόρεια Μακεδονία ήταν κατά μέσο όρο 1,68% από το 2006 έως το 2019, φθάνοντας σε υψηλό επίπεδο 9,90% τον Ιούνιο του 2008 και σε χαμηλά επίπεδα -2,10% το Δεκέμβριο του 2009.

-Κόστος ζωής στην Βόρεια Μακεδονία Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία του Κράτους, το κόστος ζωής το Νοέμβριο του 2019 μειώθηκε κατά 0,1% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα και σε σύγκριση με πέρυσι. Ωστόσο, οι τιμές λιανικής μειώθηκαν κατά 0,6% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, ενώ σε σύγκριση με τον Νοέμβριο, μειώθηκαν κατά 1,7%.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Πρώθηση της Βόρειας Μακεδονίας ως επενδυτικό προορισμό σε Επιχειρηματικό Φόρουμ στην Κατάνια της Ιταλίας

Σε Επιχειρηματικό Φόρουμ που πραγματοποιήθηκε στην Κατάνια της Ιταλίας, στις 27.11.2019, ο Οργανισμός Ξένων Επενδύσεων και Πρώθησης των Εξαγωγών της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας παρουσίασε το επιχειρηματικό κλίμα και τις επενδυτικές ευκαιρίες της χώρας σε εκπροσώπους της ιταλικής μηχανολογικής βιομηχανίας και των εταιρειών ΤΠΕ. Οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν δήλωσαν ότι επιθυμούν να επισκεφθούν τη χώρα και ζήτησαν να οργανωθεί μια συνάντηση μετά το φόρουμ. Στην ομιλία του στο φόρουμ, ο Διευθυντής του οργανισμού κ. Arben Vila δήλωσε ότι οι Αρχές της Βόρειας Μακεδονίας δεσμεύτηκαν να καθιερώσουν στενότερη συνεργασία με τις εταιρείες που ήθελαν να μάθουν περισσότερα για την Βόρεια Μακεδονία ως επενδυτικό προορισμό. Υπογράμμισε τον ρόλο του Οργανισμού στη διαδικασία προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων και παρουσίασε τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποίησε η Κυβέρνηση για την υποστήριξη των εγχώριων επιχειρήσεων. Ο κ. Ivan Ilijev, κρατικός σύμβουλος του Οργανισμού και πρώην οικονομικός σύμβουλος στο Μιλάνο, μίλησε για τους επενδυτικούς όρους που προσφέρει η Βόρεια Μακεδονία, το ευνοϊκό επιχειρηματικό κλίμα και τις προϋποθέσεις για το άνοιγμα και τη λειτουργία μιας επιχείρησης, ενώ ο κ. Besnik Fetaj του Πανεπιστημίου της Νοτιοανατολικής Ευρώπης παρουσίασε το τεχνολογικό πάρκο του πανεπιστημίου, όπου λειτουργούν σήμερα 20 εταιρείες που ιδρύθηκαν από πτυχιούχους. Οι περισσότερες από αυτές τις εταιρείες αναπτύσσουν λογισμικό για την ξένη αγορά.

-Οι ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων επαναλαμβάνουν τις συζητήσεις για το «MINI-SCHENGEN» στα Τίρανα 21 Δεκεμβρίου 2019

Σύμφωνα με τα εδώ τοπικά μέσα ενημέρωσης, οι ηγέτες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων συναντήθηκαν στα Τίρανα, το Σάββατο 21.12.2019 και συνέχισαν τις συνομιλίες για θέματα περιφερειακής συνεργασίας, καθώς οι χώρες τους βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια στην προσπάθειά τους να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι συνομιλίες στοχεύουν στη δημιουργία ενός λεγόμενου «μίνι-Σένγκεν», που θα επιτρέπει την ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων και προϊόντων μεταξύ των χωρών τους, πριν από την ένταξή τους στην ΕΕ. Στην εν λόγω συνάντηση συμμετείχε για πρώτη φορά ο Πρόεδρος του Μαυροβουνίου κ. Milo Đukanović, μαζί με τους κ.κ. Aleksandar Vučić, Πρόεδρο της Σερβίας, Edi Rama, Πρωθυπουργό της Αλβανίας και Zoran Zaev, πρώην Πρωθυπουργό της Βόρειας Μακεδονίας. Οι συζητήσεις ξεκίνησαν τον περασμένο μήνα, όταν οι κ.κ. Rama, Zaev και Vučić συναντήθηκαν για να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας κοινής αγοράς έως το 2021, με σκοπό να άρουν τα διοικητικά εμπόδια για την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και ανθρώπων μεταξύ των χωρών τους. Την πρωτοβουλία ξεκίνησε ο κ. Aleksandar Vučić, μετά την μη-έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών από την ΕΕ, για τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία. Σημειώνεται ότι η Σερβία έχει ξεκινήσει τις συνομιλίες ένταξης με την ΕΕ από το 2014. Σύμφωνα με την πρωτοβουλία αυτή, οι πολίτες των Δυτικών Βαλκανίων θα μπορούν να ταξιδεύουν μεταξύ των χωρών τους χρησιμοποιώντας μόνο δελτίο ταυτότητας και θα έχουν επίσης κοινή άδεια εργασίας. Εντός της ζώνης "μίνι-Σένγκεν" θα υπάρχει απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης και θα επιτρέπει επίσης στους ξένους επισκέπτες να κινούνται ελεύθερα εντός των συνόρων τους. Οι χώρες ελπίζουν επίσης να εισαγάγουν τελωνειακές διαδικασίες για να επιταχύνουν τη διέλευση φορτηγών.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Νομοσχέδιο για τις στρατηγικές επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία

Το νομοσχέδιο για τις στρατηγικές επενδύσεις, σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εισέρχεται σε κοινοβουλευτική διαδικασία με «ευρωπαϊκή σημαία». Ο στόχος, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομίας, είναι, μεταξύ άλλων, η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για στρατηγικές επενδύσεις, η τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών.

-Προγράμματα τεχνολογικής ανάπτυξης, με fast track διαδικασίες, από το Ταμείο για την Καινοτομία και την Τεχνολογική Ανάπτυξη της Βορείου Μακεδονίας – Υποβολή 45 επενδυτικών προτάσεων συνολικής αξίας 8,8 εκατ. ευρώ

Στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου του 3ου πυλώνα του Σχεδίου Οικονομικής Ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας, το Ταμείο για την Καινοτομία και Τεχνολογική Ανάπτυξη (Fund for Innovation and Technology Development, <http://www.fitr.mk>) δημοσίευσε στις 13-27 Δεκεμβρίου 2019, μέσω του νεοσύστατου συστήματος ταχείας διαδικασίας ("fast track"), ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα τεχνολογικής ανάπτυξης. Σκοπός του εν λόγω εργαλείου είναι η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την τεχνολογική ανάπτυξη των ταχέως αναπτυσσόμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο μηχανισμός αυτός παρέχει χρηματοδότηση έως και 30% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού έργου, ενώ το υπόλοιπο ποσό, έως 70%, καλύπτεται από την ενδιαφερόμενη εταιρεία. Στην πρόσκληση ανταποκρίθηκαν 45 εταιρείες από όλη τη χώρα με προτάσεις συνολικής αξίας 2.750.000 ευρώ, ήτοι το 92% του συνολικού προϋπολογισμού που διατίθεται μέσω του συστήματος ταχείας διαδικασίας, ύψους 3 εκατ. ευρώ. Η συνολική επενδυτική αξία εκτιμάται σε 8.800.000 ευρώ, με τις εταιρείες να πρέπει να επενδύσουν πάνω από 6.000.000 ευρώ στα έργα τους. Οι περισσότερες αιτήσεις προήλθαν από μικρές (24) και πολύ μικρές (17) επιχειρήσεις, ενώ οι υπόλοιπες (4) από μεσαίες επιχειρήσεις, με έδρα στις πόλεις Skopje, Shtip, Veles, Ohrid, Krusheno, Tetovo και Gostivar. Οι προτάσεις εκτείνονται σε 15 βιομηχανικούς κλάδους και αφορούν κυρίως σε εμπόριο, ενώ περιλαμβάνονται επίσης οι τομείς μάρκετινγκ, γεωργίας, κατασκευών, ενέργειας, φιλοξενίας/τουρισμού και ιατρικής. Σύμφωνα με τους κανόνες «ταχείας διαδικασίας», οι υποβληθείσες προτάσεις θα εξεταστούν από την Επιτροπή Έγκρισης Επενδύσεων (στα τέλη Ιανουαρίου .τ.ε), η οποία θα λάβει την τελική απόφαση. Οι εταιρείες και οι επενδυτικές προτάσεις τους θα αξιολογηθούν σύμφωνα με πέντε κριτήρια: τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα (βαθμό τεχνολογικής ανάπτυξης), την ποιότητα, τις δυνατότητες διεξόδου στην αγορά, την ικανότητα της ομάδας και την προστιθέμενη αξία του έργου. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://www.fitr.mk/tehnoloski-razvoj/> και <http://www.fitr.mk/45kompanii-apliciraa-po-skratena-postapka-za-tehnoloski-razvoj/>. Ανάλογος διαγωνισμός, υπό συνήθεις διαδικασίες, είναι ανοικτός έως τις 5.2.2020 (βλ. <http://www.fitr.mk/tehnoloski-razvoj/#toggle-id-10>). Επίσης, στις 25.12.2019 ανακοινώθηκε δημόσιος διαγωνισμός για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα νεοφυών επιχειρήσεων και εταιρειών τεχνοβλαστών (spin-off) με σκοπό την οικονομική στήριξη για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης των εταιρειών. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων είναι στις 25.2.2020 (βλ. <http://www.fitr.mk/startapuvaj-2/>). Άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία του 3ου πυλώνα αφορούν σε επιχορηγήσεις συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, για την ενίσχυση της καινοτομίας και για την επαγγελματική κατάρτιση και πρακτική άσκηση για νεοαπασχολούμενους. Σημειώνεται ότι, εκ των προτεραιοτήτων της Κυβέρνησης Ζάεφ ήταν η επένδυση στην καινοτομία και τις νεοφυείς επιχειρήσεις, στο πλαίσιο επίσης αντιμετώπισης της μετανάστευσης των νέων. Προς αυτή την κατεύθυνση και με την υποστήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας το χαρτοφυλάκιο του Ταμείου έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Αν και το οικοσύστημα νεοφυούς επιχειρηματικότητας της Βόρειας Μακεδονίας υπολείπεται σημαντικά των ευρωπαϊκών χωρών, ακόμη και γειτονικών κρατών, οι νεοφυείς επιχειρήσεις φαίνεται να προσελκύουν την προσοχή και το ενδιαφέρον εγχώριων επενδυτών και επιχειρήσεων. Σύμφωνα με έκθεση της Ένωσης Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας της Βορείου Μακεδονίας, οι εταιρείες ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο να συνεργαστούν με τις νεοφυείς επιχειρήσεις, επενδύοντας στο καινοτόμο πνεύμα τους και την ευέλικτη προσέγγισή τους απέναντι σε διάφορες τεχνολογικές προκλήσεις. Οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και ιδιαίτερα οι λύσεις λογισμικού φαίνεται να είναι οι πιο ελκυστικοί τομείς για την έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Άλλοι τομείς που προσελκύουν το ενδιαφέρον είναι τα ψηφιακά

μέσα, η χρηματοοικονομική τεχνολογία, τα τυχερά παιχνίδια, η αλυσίδα των μπλοκ/κοινοποιήσεων (block chain), το διαδίκτυο των αντικειμένων (Internet of Things), η τεχνολογία στη γεωργία.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Κρατικές επιχορηγήσεις την αύξηση των μισθών στην Βόρεια Μακεδονία

Συνολικά 8.000 επιχειρήσεις έχουν μέχρι στιγμής ζητήσει κυβερνητικές επιχορηγήσεις για αύξηση των μισθών 45.000 υπαλλήλων, δήλωσε την Τρίτη 18.12.2019 η Διευθύντρια του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων κα Sanja Lukarevska. Στις επιχειρήσεις θα καταβληθούν 58 εκατ. δηνάρια για τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο τ.ε. και το χρηματικό ποσό που θα καταβληθεί για το Δεκέμβριο θα είναι γνωστό σύντομα.

-Πληροφορίες για βιοτικό επίπεδο και πιστοληπτική ικανότητα πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Infomac Electronic Media Digest, το 12% των πολιτών της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας δεν έχει αρκετά χρήματα για να καλύψει επαρκώς τις διατροφικές του ανάγκες και μόνο το 1% μπορεί να αντέξει την οικονομική δαπάνη για την αγορά ενός διαμερίσματος ή μίας εξοχικής κατοικίας. Τους τελευταίους 12 μήνες, μόνο το 6% των πολιτών αποφάσισε να λάβει δάνειο από μη τραπεζικό χρηματοπιστωτικό οργανισμό και το 52% δεν χρησιμοποίησε καμία χρηματοπιστωτική υπηρεσία τα τελευταία τρία χρόνια.

-Απονομή βραβείων "Jean Monnet" σε MME με θέμα «Ας οικοδομήσουμε μια χώρα που θέλουμε να ζήσουμε»

Η εδώ Αντιπροσωπεία της ΕΕ και το Ινστιτούτο των MME της Βόρειας Μακεδονίας παρουσίασαν τα βραβεία «Jean Monnet» τη Δευτέρα το βράδυ 16.12.2019 για την καλύτερη παρουσίαση του θέματος «Ας οικοδομήσουμε μια χώρα που θέλουμε να ζήσουμε». Τα βραβεία που απονεμήθηκαν αφορούσαν στην «καλύτερη ιστορία», «επαγγελματική και ερασιτεχνική φωτογραφία».

-Βελτίωση εισπράξεων ΦΠΑ και έκδοσης αποδείξεων εξ' αιτίας του τυχερού παιχνιδιού «MyVAT # MyPrize»

Σύμφωνα με δήλωση της Υπουργού Οικονομικών, 110.000 πολίτες έχουν συμμετάσχει μέχρι στιγμής στο παιχνίδι τύχης «MyVAT # MyPrize». Τα πρώτα 30 βραβεία έχουν ήδη απονεμηθεί, ενώ ο αριθμός των σαρωμένων φορολογικών αποδείξεων και οι εισπράξεις του ΦΠΑ, καθώς και ο αριθμός των χρηστών της εφαρμογής για κινητά έχουν τριπλασιαστεί.

-Πρόσφατη έκθεση του UNDP «Human Development Index report»

Στην τελευταία έκθεση του UNDP «Human Development Index report» που αφορά στον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης, η Βόρεια Μακεδονία κατατάσσεται στην τρίτη θέση στην Ευρώπη και στην 82η μεταξύ των 189 χωρών του κόσμου. Από τις χώρες της περιοχής, η Σλοβενία κατατάσσεται 24η, η Ελλάδα 32η, η Κροατία 46η, το Μαυροβούνιο και η Βουλγαρία 52η, η Σερβία 63η Αλβανία 69η και η Βοσνία και Ερζεγοβίνη 75η.

-Πρόταση της ταινίας "Honeyland" για Όσκαρ

Ως «ιστορική επιτυχία» χαρακτηρίζουν τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, την πρόταση της ταινίας "Honeyland" για Όσκαρ. Πρόκειται για την πρώτη ταινία της Βόρειας Μακεδονίας η οποία φιλοδοξεί να λάβει τέτοια διεθνή διάκριση. Το ντοκιμαντέρ της Βόρειας Μακεδονίας, σε σκηνοθεσία Ljubo Stefanov και Tamara Kotevska, θα διαγωνιστεί για το χρυσό αγαλματίδιο στις κατηγορίες «Καλύτερο Ντοκιμαντέρ» και «Καλύτερη Διεθνής ταινία».

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Εκδηλώσεις ελληνικής γαστρονομίας για την προώθηση ελληνικών προϊόντων διατροφής στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας

Αφιέρωμα στην ελληνική γαστρονομία σχεδιάζει το προσεχές διάστημα το Ξενοδοχείο PARK HOTEL & SPA στα Σκόπια σε συνεργασία με το Γραφείο ΟΕΥ της Ελληνικής Πρεσβείας στα Σκόπια. Το αφιέρωμα θα περιλαμβάνει σειρά εκδηλώσεων με επίκεντρο την ελληνική κουζίνα και την χρήση ποιοτικών και premium ελληνικών προϊόντων διατροφής. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην παρουσίαση και αναγνώριση εκ μέρους των καταναλωτών των ελληνικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να επικοινωνήσουν με το Γραφείο ΟΕΥ ή με το ξενοδοχείο PARK HOTEL & SPA (τηλ.: +389 70 377 948, e-mail: [Four Restaurant – four@parkhotel.mk](mailto:four@parkhotel.mk)).

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

EMBASSY OF THE HELLENIC REPUBLIC

Office for Economic & Commercial Affairs
in Skopje

Ευτυχισμένο το Νέο Έτος!
Среќна Нова Година!
Gëzuar Vitin e Ri!
Happy New Year!

2020

